

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

23-24 квітня 2026 року

Біла Церква
2026

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 23-24 квітня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 286 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Шуст О.А. ректор Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

Секція 1. Виклики сучасної науки: соціально-історичні, культурологічні, політологічні та філософські аспекти

Мельник Л.М. Педагогіка підтримки проти «культури стресу»: філософські аспекти сучасної вищої школи.....	6
Пасічник Н.С. Меморіалізація козацької доби в міському просторі (на прикладі м.Біла Церква)...	8
Грек І.М. Аграрні культури та обрядовість у структурі української духовної культури: від традиції до сучасності.....	12
Ордіна Л.Л. Життєтворче середовище як фактор розвитку студентів ЗВО.....	14
Ярмола О.В., Велика К.І. Філософські основи формування античної науки.....	17
Дужа І.А. Міжнародна підтримка України: політичні механізми та ефективність.....	21
Лобачова С.В., Григорська Т.Г. Проблеми збереження національної ідентичності українців в умовах білінгвізму та шляхи їх вирішення.....	26

Секція 2 Новітні тенденції розвитку юридичної науки та законодавства в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання «зелених» податків у системі міжнародного економічного права: досвід ЄС та перспективи для України.....	32
Бровко Н.І. Роль медіасфери у процесі євроінтеграційної розбудови держави.....	35
Кушакова-Костицька Н.В. Стійкість як результат наукового підходу: зміцнення інтерфейсу "наука-політика" в ЄС.....	38
Костицький М.В., Кушакова-Костицька Н.В. Роль науки у формуванні стратегії стійкості Європейського Союзу.....	44
Ванджурак Р.В. Встановлення істини в межах дискреційних повноважень суб'єктів правозастосування: гносеологічний аспект.....	49
Тіхонов А.М. Цивільно-правові способи захисту прав інтелектуальної власності в умовах цифровізації: виклики та інновації.....	53
Поляруш-Сафроненко С.О. Спільна сумісна власність об'єднаних територіальних громад.....	57
Тимощук О.Г. Роль інституцій Європейського Союзу у формуванні стандартів захисту прав людини у сфері трудової міграції.....	62
Терещук М.М. Конституційно-правовий статус глави уряду в країнах Східної Європи.....	65
Макарчук В.В. Приховані зміни у реформуванні Бюро економічної безпеки України: правовий аналіз.....	68
Линник Т.В. Територіальна громада та шкода, спричинена російською агресією.....	71
Сокиринська О.А. Міжнародно-правова регламентація дотримання прав біженців під час збройних конфліктів.....	75
Ломакіна І.Ю. Трансформація трудового права України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.....	79
Мельник В.О. Правові аспекти продовольчої безпеки в Україні з урахуванням стандартів ЄС...	81
Аргат Я.П. Правова природа та значення шлюбного договору у сучасному сімейному праві.....	83
Насіна О.І. Публічні платформи закупівель як прозорий механізм боротьби з корупцією в земельно-правовій сфері.....	85
Сімакова С.І. Корупційні ризики під час митного контролю та декларування товарів в Україні під час воєнного стану: виклики та шляхи мінімізації.....	89

Клочко В.М. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування: сутність та особливості.....	91
Малишко І.В. Сучасні тенденції розвитку соціального захисту в умовах євроінтеграції України.....	95
Звонарьов О.Ю. Перспективи розвитку кримінального законодавства України у повоєнний період.....	98
Єфремова І.І. Виклики рекодифікації цивільного законодавства.....	101
Пахомова А.О. Щодо питання інституту присяжних у цивільному судочинстві.....	106
Ярмоленко Ю.В. Правова природа штучного інтелекту як об'єкта інтелектуальної власності.....	109
Сердюченко О.В. Електронне урядування в Україні.....	111
Домбровська О.В. Імплементация практики Європейського суду з прав людини в Україні: системні проблеми та шляхи їх подолання.....	113
Степанцова К., Бровко Н.І. Свобода пересування в умовах воєнного стану: Україна та міжнародний досвід.....	117
Яценко О.О., Бровко Н.І. Мобілізаційний процес в Україні в умовах Євроінтеграції.....	121
Яценко М.В., Бровко Н.І. Право на свободу слова: межі та проблеми.....	124
Пашенко В.В., Аргат Я.П. Правове регулювання діяльності фоп: переваги, ризики та відповідальність.....	126
Фролова К.А., Аргат Я.П. Правове регулювання банкрутства в Україні.....	130
Кузьомко Т.Р., Сокиринська О.А. Аналіз правового режиму чорноморських проток та їх значення для України під час війни.....	132
Головатюк А.В., Стрій В.В., Хом'яченко С.І. Трансформація інституту судових витрат у господарському процесі України в контексті євроінтеграційних процесів.....	138

Секція 3 Література, мова, переклад: лінгвістичний та методичний аспекти

Ігнатенко В.Д. Використання штучного інтелекту у перекладацькій діяльності: рекомендації та професійні стратегії.....	141
Погоріла С.Г. Кейс-метод як інструмент формування етичної відповідальності у професійному мовленні студентів аграрних спеціальностей.....	145
Тимчук І.М. Інтеграція генеративного штучного інтелекту Gemini у викладанні української мови за професійним спрямуванням: методика та виклики.....	149
Межов О.Г. Функційні вияви апозитивем-номенів озброєння в сучасному медіа просторі.....	153
Цвид–Гром О.П. Еколінгвістичні параметри мовної стійкості в умовах сучасних геополітичних та соціокультурних викликів.....	157
Резнік В.Г. Фразеологічні одиниці як дидактичний ресурс формування міжкультурної компетентності студентів у процесі навчання німецької мови.....	161
Дем'яненко О.О. Методика розвитку іншомовної компетентності здобувачів у зво аграрного спрямування.....	165
Дячук О.В. Міжкультурна специфіка вербальної комунікації.....	169
Марчук В.В. Аналіз структурних компонентів та динамічні характеристики ціннісних орієнтацій особистості.....	172
Столбецька С.Б. Формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі (на матеріалі французької мови).....	175
Карпенко С.Д. Освіта для людей з особливими потребами: компетенції та виклики.....	178
Зелінська В.А. Лексичний підхід у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням: переваги та недоліки.....	181

компонент, підкріплений емоційними переживаннями, трансформуючись у потреби, цілі, інтереси, спонукають людину до активної діяльності, спрямованої на досягнення даних цілей, задоволення потреб, що й обумовлює діяльнісний компонент ціннісної орієнтації.

Разом з тим, крім когнітивного, емоційного і діяльнісного компонентів структури ціннісної орієнтації як внутрішньої властивості особистості, необхідно, на наш погляд, окремо виділити ще й оціночний компонент, адже саме оцінка того чи іншого об'єкта, явища лежить в основі позитивного чи негативного ставлення особи до нього. Процес оцінювання, як правило, має творчий характер і залежить від рівня сформованості інтелектуальних, моральних, естетичних та інших ціннісних орієнтацій, які в своїй єдності характеризують індивіда як особистість, зумовлюють його діяльність на досягнення певних життєвих цілей.

Список використаних джерел

1. Брода М. Формування світоглядних орієнтацій майбутнього фахівця у процесі вивчення англійської мови. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. 2024. Вип. 92 (I (2)). С. 228–237. URL: <https://surl.li/agkshs> (дата звернення: 25.12.2025).

2. Гриньова М. Особистісно-орієнтована технологія навчання та виховання. URL: <https://surl.li/qzlfqn> (дата звернення: 23.12.2025).

УДК 811.133.1:005.336.2:81'25-051

ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

(на матеріалі французької мови)

Столбецька С.Б.

ст. викладач кафедри романо-германської

філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У статті розглядається проблема формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі. Проаналізовано структуру термінологічної компетентності та запропоновано поетапну методику її формування на матеріалі французької мови в галузях рослинництва та рибництва.

Ключові слова: термінологічна компетентність, галузевий переклад, французька мова, аграрна термінологія, навчання перекладачів.

Глобалізація міжнародних економічних відносин та інтеграція України у світовий аграрний ринок зумовлюють зростання потреби у фахових перекладачах, здатних забезпечувати якісну мовну комунікацію в галузі сільського господарства. Переклад аграрних текстів вимагає не лише володіння іноземною мовою, а й глибокого розуміння галузевої термінології, специфіки терміносистем та особливостей міжкультурної фахової комунікації.

Термінологічна компетентність перекладача є ключовою складовою його професійної підготовки, оскільки саме точність відтворення термінів визначає адекватність перекладу технічних, наукових та комерційних документів аграрної сфери. Особливо актуальним це питання постає для французької мови, адже Франція є одним із провідних сільськогосподарських виробників Європи, а французька мова широко використовується в міжнародній аграрній науці та практиці.

Проте методика формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі залишається недостатньо розробленою в українській лінгводидактиці, що зумовлює актуальність нашого дослідження. Метою статті є аналіз методів та прийомів формування термінологічної компетентності студентів-філологів у процесі навчання галузевого перекладу на матеріалі французької мови.

Термінологічна компетентність перекладача аграрної галузі передбачає сформованість системи знань, умінь та навичок роботи з галузевою термінологією, здатність розпізнавати, розуміти та адекватно перекладати терміни у фахових текстах. Ця компетентність включає три основні

компоненти: когнітивний (знання термінологічних систем обох мов), операційний (уміння здійснювати термінологічний аналіз та добір еквівалентів) та рефлексивний (здатність оцінювати якість термінологічного перекладу).

Специфіка аграрної термінології французької мови полягає в її багатогалузевості та тісному зв'язку з культурно-історичними реаліями франкомовних країн. Терміносистеми рослинництва та рибництва характеризуються наявністю значної кількості інтернаціоналізмів латинського походження, однак також містять безеквівалентну лексику, що відображає специфіку французького сільського господарства.

У навчальному процесі формування термінологічної компетентності здійснюється поетапно. На початковому етапі студенти опановують базову аграрну термінологію через читання та аналіз автентичних франкомовних текстів, складання тематичних глосаріїв. Другий етап передбачає виконання перекладацьких вправ з поступовим ускладненням: від перекладу окремих термінів до перекладу спеціалізованих текстів різних жанрів. На завершальному етапі студенти працюють з двостороннім перекладом, що вимагає активного володіння термінологією обох мов.

Ефективними методами роботи є: аналіз термінологічних гнізд, зіставлення паралельних текстів, робота з галузевими словниками та довідниками, створення власних термінологічних карток. Особливу увагу приділяємо вправам на подолання інтерференції та роботі з хибними друзями перекладача, які часто зустрічаються в аграрній термінології.

Оцінювання рівня сформованості термінологічної компетентності здійснюється за такими критеріями: точність відтворення термінів, відповідність використаної термінології галузевим стандартам, уміння працювати з довідковими джерелами, послідовність у використанні термінологічних відповідників у межах одного тексту.

Формування термінологічної компетентності майбутніх перекладачів аграрної галузі є важливою складовою їхньої професійної підготовки, що забезпечує якість та адекватність фахового перекладу. Дослідження показало,

що термінологічна компетентність включає когнітивний, операційний та рефлексивний компоненти, кожен з яких потребує цілеспрямованого розвитку в навчальному процесі.

Специфіка французької аграрної термінології, зокрема в галузях рослинництва та рибництва, зумовлює необхідність застосування комплексного підходу до навчання, що поєднує роботу з автентичними текстами, укладання глосаріїв, виконання перекладацьких вправ різного рівня складності та двосторонній переклад. Поетапне формування термінологічної компетентності від опанування базової термінології до самостійної роботи зі спеціалізованими текстами забезпечує системність та послідовність навчання.

Практичне застосування запропонованої методики в роботі з майбутніми філологами-перекладачами підтверджує її ефективність та доцільність. Перспективами подальших досліджень є розробка електронних термінологічних ресурсів для галузевого перекладу та дослідження міжкультурних аспектів аграрної комунікації.

Список використаних джерел:

1. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності : підручник для студ. вищих заклад. освіти за спеціальністю "Переклад" / Л. М. Черноватий. – Вінниця : Нова Книга, 2013. 376 с.

2. Черноватий Л. М. Контрастивний аналіз як необхідна передумова навчання термінологічної лексики майбутніх перекладачів / Л. М. Черноватий // Компаративістика і типологія у сучасній лінгвістичній науці: здобутки і проблеми. Донецьк, 2004. С. 229-234.

3. Столбецька С.Б. Практикум з галузевого перекладу (французька мова). Аграрний напрямок. Біла Церква, 2025. 240с.
<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/14807>

УДК 378.147